

**ADALET BAKANLIĞI TARAFINDAN 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNUN 3 ÜNCÜ
MADDESİNİN (B) BENDİ KAPSAMINDA YAPILACAK İHALELERE İLİŞKİN ESAS VE
USULLER**

**Cumhurbaşkanı Kararının Tarihi : 2/8/2018 Sayısı : 9
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi : 3/8/2018 Sayısı : 30498**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Esas ve Usullerin amacı, Adalet Bakanlığı tarafından 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Esas ve Usuller, güvenlik veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna Bakan tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle alakalı olan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Esas ve Usuller, 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ek 11 inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Esas ve Usullerin uygulanmasında;

a) Acil nitelikli işler: İdarece beklenmeyen, öngörülmeleyen veya ani olarak ortaya çıkan durumlar nedeniyle oluşan ve kısa sürede karşılanması gereken, karşılanamaması halinde ulusal ve/veya uluslararası görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi ile iç güvenliğin sağlanmasına engel oluşturacak ihtiyaçları,

b) Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendinde tanımlanan araştırma ve geliştirme faaliyetlerinden 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendine giren işleri,

c) Bakan: Adalet Bakanını,

ç) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

d) Çerçeve anlaşma: Bir veya birden fazla idare ile ikiden fazla istekli arasında, belirli bir zaman aralığında gerçekleştirilecek alımların özellikle fiyat ve mümkün olan hallerde öngörülen miktarlarının tespitine ilişkin şartları belirleyen anlaşmayı,

e) Dinamik alım sistemi: Piyasada mamul olarak bulunan malların tedarikine yönelik, tekliflerin değerlendirilmesi aşamasından sonra kullanılmak üzere tamamen elektronik ortamda gerçekleştirilen alım sürecini,

f) Elektronik eksiltme: Tekliflerin değerlendirilmesinin ardından elektronik ortamda eksiltme şeklinde sunulan yeni fiyatların veya belirli teklif unsurlarına ilişkin yeni değerlerin bir elektronik araç marifetiyle otomatik değerlendirme metotları kullanılarak yeniden değerlendirilmesi ve sıralandırılması şeklinde tekrar eden işlemleri,

g) Elektronik ortam: Dijital veri sıkıştırması dâhil, verilerin işlenmesi ve muhafazası için elektronik cihazların kullanılması suretiyle bilgilerin kablo, radyo, optik cihazlar veya diğer elektromanyetik usullerle iletilmesi, nakledilmesi veya alınmasını,

ğ) Esaslar: Bu Esas ve Usulleri,

h) Gizlilik ve güvenlik gerektiren işler: Ülkenin adalet hizmetlerinin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi için, güvenlik veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Bakan tarafından karar verilen işleri,

ı) İdare: Adalet Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun ihtiyaca konu alımı yapmakla yetkili merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı ve ilgili

kuruluşlarını,

i) İhale yetkilisi: Bütçe ile ödenek tahsis edilen harcama biriminin en üst yöneticisini,

j) Kanun: 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununu,

k) Münferit sözleşme: Çerçeve anlaşma kapsamında yapılan alımlarda istekliler ile idare arasında imzalanan yazılı sözleşmeyi,

l) Sözleşme: Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde idare ile yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,

ifade eder.

(2) Bu Esaslarda tanımlı bulunmayan hususlar hakkında 4734 sayılı Kanunda yer alan tanımlar esas alınır.

Temel ilkeler

MADDE 5 - (1) Bu Esaslar kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, ulusal menfaatin korunması, standardizasyonun, modernizasyonun, güvenliğin ve gizliliğin sağlanması ile süratle hareket ilkelerinin yanı sıra 4734 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen temel ilkeler de dikkate alınır. Bu kapsamda mal ve hizmet alımları ile yapım işleri birlikte veya kısımlar halinde yapılabilir.

(2) Bu Esaslar kapsamında yapılan alımlarda Bakanlık ve alımı gerçekleştirecek idareye ait her türlü gizlilik dereceli bilgi, belge, proje ve bunlarla ilgili yerlerin güvenliğinin sağlanması temel amaçtır.

(3) Birden fazla idarenin ortak ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik mal ve hizmet alımları ile bakım ve onarım işlerine ilişkin, bu Esaslarda yer alan ihale usulleri uygulanarak tek bir ihale yapılabilir. İdareler, düzenlenecek bir protokol ile kendi aralarından bir idareyi, kesin teminatın alınması ve sözleşmenin imzalanması hariç olmak üzere diğer ihale işlemlerini bu idareler adına gerçekleştirmek üzere görevlendirir. Protokole taraf olan her bir idare ile ihalenin üzerine bırakılmasına karar verilen istekli/istekliler arasında ayrı ayrı sözleşme imzalanır.

İKİNCİ BÖLÜM

İhale Usulleri, Tedarik Yöntemleri ve Akreditasyon Sistemi

Uygulanacak ihale usulleri

MADDE 6 - (1) Bu Esaslar kapsamında uygulanacak ihale usulleri aşağıdadır:

a) Pazarlık usulü.

b) Belli istekliler arasında ihale usulü.

(2) İdare, bu Esaslar kapsamında ihale edilecek mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde birinci fıkra kapsamındaki ihale usullerinden herhangi birini seçebilir.

Pazarlık usulü

MADDE 7 - (1) Pazarlık usulü, ilân yapılmaksızın davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Bakan onayı ile acil nitelikli olduğuna veya gizlilik ve güvenlik gerektirdiğine karar verilen mal ve hizmet alımları pazarlık usulü ile yapılabilir.

(3) Davet edilecek istekliler, ihale yetkilisince yapılacak piyasa araştırması neticesinde belirlenir ve davet edilecek istekli sayısı zorunlu haller dışında üçten az olamaz. Davet edilmeyen istekliler, davet edilme ve doküman alma talebinde bulunamaz.

(4) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale sonuçlandırılır. Geçerli teklif sunan bütün istekliler ile kamu menfaati gereği bir kez daha fiyat görüşmesi yapılabilir. Nihai teklif tutarı ilk teklif bedelinden yüksek olamaz.

Belli istekliler arasında ihale usulü

MADDE 8 - (1) Belli istekliler arasında ihale usulü; ilân yapılmaksızın, ihale yetkilisince belirlenen adaylar arasında yapılan ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) AR-GE faaliyetlerine ilişkin olduğuna veya uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirdiğine Bakan onayı ile karar verilen işlerin ihalesi bu usule göre yapılabilir.

(3) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale sonuçlandırılır. Ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi istekli ile kamu menfaati gereği fiyat görüşmesi yapılabilir. Nihai teklif tutarı teklif edilen ilk bedelden yüksek olamaz.

(4) Davet edilecek istekliler üçten az olmamak üzere ihale yetkilisince belirlenir.

Doğrudan temin

MADDE 9 - (1) Aşağıda belirtilen hallerde, ihtiyaçlar ilân yapılmaksızın idari ve teknik şartlar ile fiyat üzerinde görüşme yapılarak doğrudan temin yoluyla karşılanabilir.

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edildiği mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu alımlar.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan ve asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve süresi beş yılı geçmeyen sözleşmeyle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden yapılacak mal ve hizmet alımları.

ç) 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen ve Kamu İhale Kurumunca güncellenen limit tutarının beş katına kadar olan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

d) İdare tarafından önceden öngörülemeyen ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılması gerekmele birlikte pazarlık usulünü uygulanması için yeterli süre bulunmayan acil nitelikli işlere ilişkin alımları.

e) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki kamu idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bu idarelere ait birlikler, özel kanunlarla vakıf, fon ve sair adlarla kurulmuş olan kuruluşlar ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme veya şirketlerden alınacak ve bu Esaslar kapsamına giren mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasının uygulanmasında, komisyon kurma ve bu Esaslarda belirtilen yeterlik kurallarını arama, teminat alma ve sözleşme yapma zorunluluğu bulunmaksızın ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından, teknik şartlar ve fiyat üzerinde görüşmeler yapılarak ihtiyaçlar temin edilebilir.

Çerçeve anlaşma

MADDE 10 - (1) İdare ihtiyaçlarını temin sürecinde çerçeve anlaşma yapabilir.

(2) İdareler ihtiyaç duydukları mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin olarak bu Esaslarda belirtilen ihale usullerini uygulamak kaydıyla çerçeve anlaşmalar yapabilir. Bu anlaşmaların yapılmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Çerçeve anlaşma kapsamında karşılanması planlanan tahmini ihtiyaç miktarları ihale dokümanında gösterilir.

b) Çerçeve anlaşma kapsamında imzalanan sözleşmelerin süresi otuz altı ayı geçemez.

c) Çerçeve anlaşmalar, koşulların tamamının baştan belirlendiği hallerde, en az iki istekli ile yapılabilir. Belirli sebeplerle koşulların tamamının baştan belirlenemediği hallerde ise istenilen şartları karşılayan yeterli sayıda teklif sunulması kaydıyla çerçeve anlaşmaya taraf olacak istekli sayısı üçten az olmamak üzere ihale dokümanında belirtilir. Çerçeve anlaşmaların iki istekli ile yapıldığı haller hariç, yapılan değerlendirme sonucunda teklifleri geçerli kabul edilen istekliler, ekonomik açıdan en avantajlı tekliften başlanmak suretiyle sıralanarak listeye alınır. Çerçeve anlaşmaya taraf olan istekli sayısının ikinin altına inmesi halinde, mevcut çerçeve anlaşmanın sona erdiği taraflara bildirilir.

ç) İsteklilere ihale konusu işin karmaşıklığı ve özgünlüğü gibi hususlar dikkate alınarak tekliflerini sunmaları için yeterli süre tanınır.

d) İstekliler yeterliklerinin devam ettiğini on iki ayda bir belgelendirir. Yeterliği devam etmeyenler ile teklif vermeye davet edildiği halde üç kez geçerli teklif vermeyen isteklilerin çerçeve anlaşmaları feshedilir.

e) Münferit sözleşmeye davet edildiği halde ihale dokümanında belirtilen süre içerisinde sözleşme imzalamayan istekliyle yapılan çerçeve anlaşma feshedilir.

f) Çerçeve anlaşma yapılmış olması, idareye alım yapma yükümlülüğü getirmez. İdarenin çerçeve anlaşma kapsamındaki ihtiyaçları bu Esaslarda yer alan diğer usuller kullanılmak suretiyle de karşılanabilir.

g) Çerçeve anlaşma kapsamında yapılan münferit sözleşmelerde, sözleşmenin ifasının çerçeve anlaşma süresi içerisinde yapılması zorunludur. Ancak iş artışı yapılması, mücbir sebep veya idareden kaynaklanan nedenlerle süre uzatımı verilmesi hallerinde ya da gecikme cezasının uygulandığı durumlarda, münferit sözleşmenin ifası için çerçeve anlaşmanın süresi gecikme süresi kadar uzatılarak gerçekleştirilebilir.

ğ) Çerçeve anlaşma ihalesine çıkılabilmesi için ödeneğin bulunması şartı aranmaz. Ancak münferit sözleşme aşamasında ödeneğin bulunması zorunludur. Ödenek, münferit sözleşme aşamasında ihtiyaç konusu mal veya hizmet veya yapım işi için çerçeve anlaşma ihalesinde teklif edilen bedeller dikkate alınarak münferit sözleşmeyi imzalayacak idare tarafından belirlenir.

h) Birden fazla idarenin bir araya gelerek çerçeve anlaşma ihalesini gerçekleştirdiği durumlarda, çerçeve anlaşmadan yararlanacak olan her bir idare tarafından çerçeve anlaşma kapsamında ayrı münferit sözleşmeler yapılabilir.

ı) Kısmi teklife açık çerçeve anlaşma ihalelerinde her bir kısma ilişkin imzalanan çerçeve anlaşma ayrı bir çerçeve anlaşma olarak kabul edilir.

i) Konsorsiyumlar çerçeve anlaşma ihalelerine katılamazlar.

j) Münferit sözleşme aşamasında, münferit alımı yapacak idare tarafından tekliflerin elektronik ortamda alınmasına karar verilebilir.

k) Çerçeve anlaşma kapsamında münferit alımı gerçekleştirecek idarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlileri münferit sözleşmelerde ihale yetkilisidir.

Elektronik eksiltme

MADDE 11 – (1) İdarenin ihtiyaçlarının temini için, ihale konusu alımın bütün teknik özelliklerinin net olarak belirlendiği hallerde elektronik eksiltme kullanılabilir. Elektronik eksiltmeye davet edilecek ve eksiltmeye katılacak istekli sayısı üçten az olamaz. Elektronik eksiltmede aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Elektronik eksiltmeye başlamadan önce ihale dokümanında belirlenen şartlara göre tekliflerin ilk değerlendirmesi yapılır.

b) Yeterli kabul edilen istekliler elektronik ortamda yeniden teklif vermeye aynı anda davet edilir. Davette, eksiltmenin başlama tarihi ve saati, eksiltmenin ne şekilde yapılacağı ile eksiltmenin yürütüleceği elektronik araca isteklinin bağlantı kurabilmesi için gerekli bütün bilgilere yer verilir. Elektronik eksiltmenin her aşamasını gösteren bir zaman çizelgesi davet ile birlikte iletilir. Birbirini izleyen birden fazla aşamada elektronik eksiltme yapılabilir. Davetin gönderildiği tarihten iki iş günü geçmeden eksiltmeye başlanamaz.

c) Eksiltme süresince, isteklinin teklifinin eksiltmeye katılan istekliler arasında hangi sırada olduğu ve en avantajlı teklifin tutarı tüm isteklilerin erişimine açık tutulur. İhale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, diğer isteklilerin teklifleri tutarı ve eksiltmenin herhangi bir aşamasındaki istekli sayısı da duyurulabilir. Ancak hiçbir halde teklif sahiplerinin isimleri açıklanamaz.

(2) Elektronik eksiltme aşağıdaki durumlardan biri veya birkaçının gerçekleşmesi halinde sona erdirilir:

a) Eksiltmeye katılım için yapılan davette eksiltmenin tamamlanacağı belirtilen tarih ve saatin dolması.

b) Davette bildirilen yeni tekliflerin verilebilmesine ilişkin bekleme süresi içinde asgari fark aralığında yeni bir teklifin olmaması.

c) Davette bildirilen tur sayısının tamamlanması.

Dinamik alım sistemi

MADDE 12 – (1) Piyasada mamul olarak bulunan malların elektronik ortamda temin edilmesi için, uygulanan ihale usulüne göre tekliflerin değerlendirilmesi aşamasından sonra dinamik alım sistemi kullanılabilir. Dinamik alım sistemi rekabeti engelleyici, sınırlayıcı veya bozucu şekilde işletilemez. Sistemin tesis edileceği hususu en az beş gerçek veya tüzel kişiye duyurulur. Bu duyurunun ekinde planlanan alımın niteliği, türü ve miktarının yanı sıra satın alma sistemine, bu sistemin işletilmesinde kullanılacak elektronik ekipmana, sisteme teknik olarak bağlanabilmek için gerekli düzenlemelere, sistemin işleyişini düzenleyen kurallara ve diğer hususlara ilişkin bilgilere yer verilir.

(2) Bu sistemin oluşturulmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Dinamik satın alma sistemindeki istekli sayısı ikiden az olamaz. Yeterlik kriterlerini sağlayan ve idarece belli aralıklarla davet edilip ön teklif veren bütün isteklilere sisteme dahil olma imkanı verilir. Ön teklifler ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olduğu sürece sürekli olarak geliştirilebilir.

b) Ön tekliflerin değerlendirilmesi, verildikleri tarihten itibaren onbeş gün içinde tamamlanır. Teklif vermeye davetin henüz yapılmamış olması halinde değerlendirme süresi onbeş güne kadar bir defa uzatılabilir.

c) Dinamik alım sisteminin tesis edildiği veya sistemin kurulmasından vazgeçildiği ile ön tekliflerin sisteme kabul veya reddedildikleri hususu isteklilere karar alındıktan sonra en geç üç gün içinde bildirilir.

ç) Sisteme kabul edilen bütün istekliler, tekliflerini sunmaları için yeterli süre tanınmak suretiyle teklif vermeye davet edilir.

d) Teklifler, ihale dokümanında belirtilen esaslara göre değerlendirilmek suretiyle alım sonuçlandırılır ve sözleşmeye bağlanır.

e) Dinamik alım sisteminin süresi otuz altı aydan fazla olamaz.

f) Dinamik alım sistemi dâhilinde yapılacak alımlara ilişkin sözleşme düzenlenmesi gerekli haller ile bu sözleşmelerin şeklini ve kapsamını belirlemeye idareler yetkilidir.

Akreditasyon sistemi

MADDE 13 - (1) Bakanlık veya idareler davet edilecek gerçek ve tüzel kişilerin belirlenmesinde yararlanmak üzere akreditasyon sistemi oluşturabilir. Bu sistem, mal ve hizmet alımları ile yapım işleri dikkate alınarak tesis edilir. Akreditasyon sistemine kayıtlı gerçek ve tüzel kişilerin belirlenmesinde mesleki ve teknik yeterlik kriterleri ile güvenliğin korunması hususları dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Esaslar

İhale komisyonu

MADDE 14- (1) İhale yetkilisi; biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personel ile ilgili idare personelinin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, aynı sayıda yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirir.

(2) Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

(3) İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalamaz. Komisyon başkan ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

(4) İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

İhale işlem dosyası

MADDE 15 - (1) İhalesi yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada ihale yetkilisinden alınan onay belgesi ve eki yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli, ihale dokümanı, adaylar veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler ve diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.

Yaklaşık maliyet

MADDE 16 - (1) Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce, idare tarafından, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale dokümanında yer verilmez ve yaklaşık maliyet isteklilere ve ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz. Ancak, yaklaşık maliyetin sınaî ve teknolojik zorunluluklar nedeniyle belirlenemediği durumlarda, gerekçeleri onay belgesinde belirtilmesi kaydıyla, yaklaşık maliyet belirlenmeksizin alım veya ihale yapılabilir.

İhale dokümanının verilmesi

MADDE 17 - (1) İdare tarafından hazırlanan ihale konusu işe ait talimatları içeren idari şartnameler ile varsa teknik şartnameler, sözleşme tasarıları ve gerekli diğer belge ve bilgiler idare tarafından davet edilen isteklilere bedelli veya bedelsiz olarak verilebilir.

(2) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarece hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığının ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler hizmet alımı yapılması suretiyle hazırlattırılabilir.

(3) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler, verimliliği